

Här Fernand Etgen
President vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 25. November 2019

Här President,

Esou ewéi den Artikel 83 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Gesondheetsminister an un den Här Sportminister weider ze leeden.

D'Weltgesundheitsorganisatioun WHO kënnt an engem rezente Rapport an deem eng éischte Kéier de Beweegungsmangel vu Jonken analyséiert gouf zur Conclusioun datt 4 vu 5 Jugendlechen sech hautdesdaags ze wéineg beweegen. 81% vun de sondéierte Jonken kéimen deemno net op op d'mannst eng Stonn kierperlech Aktivitéit pro Dag, der recommandéierter Norm vun der WHO. Eng wieder Erkenntnis ass datt Meedercher manner sportlech aktiv si wéi Jongen.

An dësem Kontext géife mir gäre folgend Froen un d'Regierung stellen:

- Huet d'Regierung den détailléierte WHO Bericht ëm deen et hei geet?
- Wéi steet Lëtzebuerg do am internationale Vergläich?
- Hu mir eis par Rapport zu WHO-Etüden aus der Vergaangenheet verbessert oder verschlechtert?
- Wat d'Gedenkt d'Regierung ze ënnerhuele fir op de Beweegungsmangel bei de Jonken ze reagéieren?
- Wéi kënne gezielt méi Meedercher fir de Sport begeeschtert ginn?
- Missten net all déi bestoend Initiativë wéi z.B. „Gesond iessen – méi beweegen“ op hir Effikassitéit hin analyséiert an iwwerschaaft ginn?
- Misst net de Stellegwäert vum Schoulsport iwwerduecht ginn?

Här President, mir bidden Iech eisen déifste Respekt unzehuelen.

Nancy Arendt épouse Kemp
Deputéiert

Martine Hansen
Deputéiert

Réponse commune de Monsieur le Ministre de la Santé, de Monsieur le Ministre des Sports et de Monsieur le Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse à la question parlementaire n° 1527 du 25 novembre 2019 de Madame la Députée Nancy Arendt et de Madame la Députée Martine Hansen concernant la "Rapport de l'OMS sur l'activité physique".

Huet d'Regierung den detailléierte WHO Bericht ëm deen et hei geet?

Den genannte WHO Bericht, deen déi scalariseiert Jugendlech aus 146 Länner betrifft, ass ëffentlech zougänglech an deemno och der Regierung bekannt. Doriwwer eraus ass de Bericht all Memberstaat vun der WHO zougestallt ginn.

Wéi steet Lëtzebuerg do am internationale Vergläich?

Laut dem Bericht hunn zu Lëtzebuerg am Joer 2016, 79,2% vun de Jugendleche sech, no den Kritären vun der WHO, net genuch beweegt¹. Am Joer 2001 waren et der 80,8%. International gesinn (146 Länner) hunn sech am Joer 2016, 81% vun de Jugendlechen net genuch beweegt. Lëtzebuerg läit also liicht ënnert der Moyenne.

Hu mir eis par Rapport zu WHO-Etüden aus der Vergaangenheet verbessert oder verschlechtert?

Par rapport zu 2001 huet Lëtzebuerg sech liicht verbessert. Bei de Meedercher konnt tëschent 2001 an 2016 keen Ënnerschied vermierkt ginn. D'Jongen beweegen sech am Joer 2016 (73,4 % sinn net physesch aktiv genuch) zu Lëtzebuerg an der Moyenne e bësse méi wéi nach am Joer 2001 (76,3 % waren net physesch aktiv genuch).

Wat gedenkt d'Regierung ze ënnerhuele fir op de Beweequngsmangel bei de Jonken ze reagéieren?

De Kaderplang "Gesond iessen, Méi beweegen" (GIMB) gouf am Joer 2018 erneiert. Dëse Plang gëtt gedroe vum Gesondheitsministère, dem Sportsministère, dem Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend a vum Ministère fir Famill an Integratioun. D'Zil ass d'Promotioun vun enger gesonder an équilibréierter Ernährung an enger regelméisseger Beweegung.

Déi Aktivitéiten déi festgehalen goufen, sinn op där enger Säit d'Sensibilisatioun an op där anerer Säit d'Schafe vun engem gesondheetsfuerdernden Ëmfeld. Sou ginn, mat Hëllef vu verschiddene Medie, d'Virdeeler vun enger regelméisseger Beweegung erkläert an attraktiv gemaach. Op där anerer Säit soll eist Ëmfeld esou gestallt ginn, dass et der Populatioun méi einfach fält, sech ze beweegen.

Den nationalen GIMB-Dag, deen den 22. Oktober 2019 stattfonnt huet, hat eben just als Thema déi gesond Ernährung an eng regelméisseg an ugepassten physesch Aktivitéit fir déi Jugendlech. Am Kader vun dëser Journée hunn Workshopen stattfonnt mat allen implizéierten Partner zum Thema Ernährung, Beweegung a Wuelbefannen.

Op dëser Basis wäerten 2020 weider Aarbechtsgruppe stattfannen, fir konkret Mesurë fir déi Jugendlech zu Lëtzebuerg auszeschaffen.

¹ minimum 1 Stonn Beweegung pro Daag

Wéi kënnen gezielt méi Meedercher fir de Sport begeeschtert ginn?

Et gëllt Sportsofferen ze fördern, déi de Motiver an dem Interessi vun de Meedercher entsprechen.

Hei ass niewent deene klassesche Sportaarte virun allem drun ze denken, breetgefäschert Sportsméiglechkeeten ouni kompetitiven a restriktiven Charakter unzëchen. Och soll Beweegung an engem informellen Kader verstärkt erméiglecht ginn.

Sensibiliséierungscampagnen, déi di klassesch Geschlechterrollen an der Sportswelt iwwerdenken an esoumadder nei Identifikationsfiguren fir jonk Meedercher a Fraen schaffen, wäerten ënnerstëtzt ginn.

Missten net all déi besteend Initiativë wéi z.B. „Gesond iessen - méi beweegen“ op hir Effikassitéit hin analyséiert an iwwerschaaft ginn?

Am Joer 2016 gouf de Programm „Gesond iessen, Méi beweegen“ vun enger externer Firma évaluéiert. D'Resultater vun dëser Evaluatioun si mat an den neie Kaderplang vun 2018 eragefloss. De Kaderplang „Gesond iessen, Méi beweegen“ 2018-2025 beinhalt och e ganzt Kapitel zur Evaluatioun. All Joer gëtt eng intern Evaluatioun vun den Aktiounen gemaach. Hei sinn d'Krittäre vun der Evaluatioun och festgehalen. An der Halschent vum Plang (2022) an zum Schluss (2025) sinn extern Evaluatiounen virgesinn.

Misst net de Stelleväert vum Schoulsport iwwerduercht ginn?

De Schoulsport ass och ee wichtege Aspekt am Kader vun der Fërderung vun der physischer Beweegung. An Zukunft gëtt awer och d'Zesummenaarbecht tëscht den eenzelnen Acteuren verstärkt gefërdert, déi am „Concept pour une éducation motrice, physique et sportive des enfants de 0 à 12 ans“ vum Edukationsministère an dem Sportsministère genannt ginn. Niewert der Schoul selwer spillen hei d'Elteren, d'Opfangstrukturen fir Kanner, d'Sportsveräiner, aner Prestataire wéi d'LASEP a besonnesch d'Gemengen eng wichteg Roll. Alternativ a breetgefäschert Organisationsformen vum Schoulsport sou ewéi Sportsprojeten an eenzelne Schoule wäerten identifizéiert a gefërdert ginn.

Des Weidere ginn aktuell schonn an de Grondschoule an an den Maisons Relais Projete wéi zum Beispill „Clever Move“ ëmgesat, während deenen d'Kanner am Kader vun den alldeeglechen Unterrechtsstonnen zu méi Beweegung animéiert ginn. Dank dëse Projeten hunn d'Kanner d'Méiglechkeet, sech regelméisseg ausserhalb vum traditionellen Sportunterricht am Klassenall ze beweegen, wat nieft der kierperlecher Fitness och d'Léierverhalen vun de Schüler ënnerstëtzt.

Fir den Enseignanten an den Edukateuren d'Méiglechkeet ze ginn, sech am Domaine vum Schoulsport fortzebilden an déi eenzel Alternativen zum klasseschen Schoulsport ze entdecken, gi vum Institut de formation de l'Éducation nationale (IFEN), a Kooperatioun mat der Ecole Nationale de l'Éducation Physique et des Sports (ENEPS), divers Formatiounen an deem Domaine ugebueden.

Et ass de Moment net geplangt, d'Zuel vun de Stonnen ze erhéijen, déi am Kader vum normalen Horaire stattfannen.